

který stěžovatel byl již trestán. Než ani těmto vývodům nelze přisvědčiti. Nálezací soud nezjišťuje, že cena 65 K a 66 K za litr líhu, stěžovatelem rozředěného, byla objektivně přiměřena; zjišťuje však, že prodejní ceny 1950 K a 660 K byly zřejmě přemrštěny jednak vzhledem k nákupním cenám 1680 K a 560 K za věc, jejíž celkové hodnoty stěžovatel přimícháním bezcenné vody nezvýšil, jednak také vzhledem k doznanému zisku 340 K, jehož stěžovatel docílil, ač jako neoprávněný obchodník nároku na zisk nemá. Nehledě k jiným různostem skutkových podstat rozlišuje podvod a předražování (§ 7 čís. 1 zákona o válečné lichvě) úmysl pachatelův, který směřuje při podvodu k použití omylu nebo nevědomosti za účelem způsobení škody, při předražování k využitkování mimořádných poměrů požadováním ceny zřejmě přemrštěné; jednal-li pachatel v úmyslu obém, zodpovídá jak za podvod, tak i předražování: souběh obou jest tím spíše možným, ježto oba druhy úmyslu se nevylučují a za mimořádných poměrů poválečných kupcům záleží více na tom, aby zboží dostali, než na kvalitě zboží. Napadený rozsudek zjišťuje, že stěžovatel zřejmě přemrštěnou cenu požadoval jen, využívaje mimořádných poměrů válkou vyvolaných, zejména nouze o líh; nelze proto shledati právně mylným, uznal-li stěžovatele vinným přestupkem předražování, byť pro střetnutí se další úmysl stěžovatel byl již dříve odsouzen pro podvod. Ostatně stěžovateli se odsouzením pro přestupek dle § 7 čís. 1 zákona o válečné lichvě nestala újma; nálezací soud uložil mu pro přečin řetězového obchodu a pro zmíněný přestupek trest tuhého vězení v trvání šesti měsíců a peněžitou pokutu 10.000 K, tedy nejmenší trest v § 11 zákona o válečné lichvě ustanovený; menší trest — vzhledem na ustanovení § 16 odstavce první zmíněného zákona — mu uložen býti nemohl ani tehdy, kdyby byl z obžaloby pro přestupek § 7 čís. 1 sprostěn.

Čís. 722.

Nelze uznati na ideální souběh zločinu podvodu se zločinem dle § 4 zákona ze dne 22. května 1919, čís. 269 sb. z. a n.

(Rozh. ze dne 4. února 1921, Kr I 532/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalované do rozsudku krajského soudu v Hradci Králové ze dne 26. ledna 1921, pokud jím byla stěžovatelka uznána vinnou zločinem podle § 4 odstavce první zákona ze dne 25. května 1919, čís. 269 sb. z. a n., vyhověl jí však, pokud byla tímž rozsudkem uznána vinnou zločinem podvodu dle §§ 197, 201, 203 tr. zák. a sprostil obžalovanou z obžaloby pro tento čin trestný.

Důvody:

Po stránce věcné (čís. 9 a) § 281 tr. ř.) dovozuje stížnost, že v pouhém odevzdání bankovek poštovnímu úřadu nelze spatřovati zločin dle § 4 odstavce první, není-li zjištěno, že obžalovaná udávala vědomě peníze padělanými kolky opatřené. Toho nelze tvrditi, poněvadž písemným prohlášením naopak dala na jevo, že pokládá bankovky za pravé. Poštovní úřad byl povinen přijati bankovky, které byly zákonným platidlem, přijetím bankovky s padělaným kolkem nemohl býti poškozen, poněvadž ban-

kovní úřad min. financí poskytoval za takové bankovky náhradu. Stížnost není odůvodněna; v hlavní věci se nedrží rozsudečných zjištění a neprovádí materielně právního důvodu zmatečnosti dle zákona (§ 288 čís. 3 tr. ř.). Soud zjistil z posudku bankovního úřadu min. financí ve směru objektivním, že bankovky, jimiž platila obžalovaná, byly opatřeny padělanými kolky; ve směru subjektivním z výsledků řízení, že obžalované bylo známo, že jsou padělané, a že je vědomě udávala za pravé, nedohodnuvši se s pachatelem padělků, neb osobou jinak na činu účastněnou. Tím jsou dány všechny předpoklady skutkové podstaty zločinu dle § 4 odstavec první, jímž byla obžalovaná právem uznána vinnou. Pouhým popíráním subjektivní viny a brojením proti skutkovým zjištěním prvního soudu neprovádí stížnost uplatňovaného (aniž jiného) důvodu zmatečnosti § 281 tr. ř. To platí zejména o vývodech, jimiž se snaží stížnost dát písemnému prohlášení a fingovanému označení odesílatele jiný smysl než soud nalézací. Za zákonné platidlo lze pokládati pouze bankovky s p r a v ý m i kolky, a jen takové byl povinen přijímati jednotlivce i stát, na padělané bankovky se tato povinnost samozřejmě nevztahuje. I když se připustí stížnosti, že za bankovky opatřené kolky padělanými bylo lze dosáti náhrady v jisté kvotě nominální hodnoty, utrpěl v každém případě příjemce padělků škodu; obnos její (po případě obnos zamýšlené škody) netřeba zjišťovati, poněvadž § 4 odstavec první zákona prohlašuje za zločin každé vědomé udávání padělků za pravé bez ohledu na obnos a také vyšší sazba trestní není odvislá od výše způsobené škody. Neodůvodněnou v tomto směru zmatečnou stížnost bylo proto zamítnouti. Odůvodněna jest naproti tomu zmatečnou stížnost, pokud s hlediska důvodu zmatečnosti čís. 10 § 281 tr. ř. dovozuje, že obžalovaná neměla býti vedle zločinu dle § 4 odstavec první zákona odsouzena ještě také pro zločin podvodu dle §§ 197, 201 a) tr. zák. Jak vyplývá z důvodové zprávy a z druhé věty úvodního odstavce čl. I. zákona z 22. května 1919, čís. 269 sb. z. a n., nastupuje § 4 tohoto zákona na místo předpisu § 201 lit. a) tr. zák. (o t. zv. podvodu mincovním), kterýžto § byl současně zrušen. Jako nebyla možná ideální konkurence zločinu podvodu dle všeobecného předpisu § 197 tr. zák. se zločinem zvláštního podvodu § 201 tr. zák., poněvadž jde tu i tam o podvod a v § 201 a) tr. zák. pouze jest nahražen všeobecný pojmový znak listivého předstírání a uvedení v omyl zvláštním momentem (vědomého udávání peněz padělaných za pravé), tak také nelze připustiti ideální konkurenci § 197 tr. zák. s § 4 zákona ze dne 22. května 1919, čís. 269 sb. z. a n., který nastoupil na místo zrušeného § 201 tr. zák. a normuje zase též zvláštní případ podvodu t. zv. mincovního (peněžního). Činnost, ve které shledává první soud známky podvodu dle § 197 tr. zák., totiž udání nepravého jména na poštovní poukázce a předložení fingovaného prohlášení tvoří právě z p ů s o b vědomého udávání padělků a jest postižena podřaděním pod skutkovou podstatu § 4 zákona.

Čís. 723.

Porušení předpisu § 15 pražského uličního řádu.

Elektrická dráha jest železnici, automobil pak dopravním prostředkem ve smyslu § 85 lit. c) tr. zák.

(Rozh. ze dne 4. února 1921, Kr I 539/21.)